

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2112

08.06.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Чорновол Т. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 8 червня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

21/2

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Чорновол Тетяна Миколаївна

Верховна Рада України, 01008, Київ, вул. Грушевського, 5, тел.: +38(044) 255-34-05, АТС100: 51-04, АТС10: 49-95

№051820/06-02

05 червня 2018 року

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*щодо нормативного забезпечення
розвитку ринку постачання
природного газу*

Шановні Володимире Борисовичу!

Одним з ключових завдань реалізації Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) є запровадження ефективного механізму стимулювання розвитку ринку природного газу на основі прозорості конкуренції, що забезпечує вільне входження на зазначений ринок нових суб'єктів господарювання, зокрема тих, що отримали в установленому порядку відповідну ліцензію на постачання природного газу.

На жаль, існуюча система господарських відносин у сфері газопостачання склалася таким чином, що ключовими постачальниками природного газу, у тому числі тими, на яких покладено виконання спеціальних обов'язків відповідно до статті 11 Закону, є підприємства, афілійовані з діючими операторами газорозподільних систем (засновниками таких постачальників є оператори газорозподільних мереж (далі – ГРМ) – господарські товариства з газопостачання та газифікації, власниками яких є олігархи).

Зазначені постачальники, володіючи ексклюзивною інформацією про споживачів (абонентською базою) та користуючись корпоративними зв'язками з операторами ГРМ, роблять все можливе, щоб завадити розвитку конкуренції на ринку постачання природного газу.

Ситуація ускладнюється тим, що акти законодавства, прийняті НКРЕКП на виконання Закону, фактично «цементують» існуючі договірні відносини між діючими постачальниками природного газу і споживачами.

Так, відповідно до пункту 1 частини першої статті 13 Закону, споживач має право на вільний вибір постачальника. Діючому постачальнику згідно з абзацом третім частини першої статті 14 Закону забороняється встановлювати умови для припинення договору постачання, які обмежують право споживача на зміну постачальника.

Пунктом 1 частини другої статті 14 Закону передбачено, що за умови виконання споживачем своїх зобов'язань за договором постачання зміна

постачальника за ініціативою споживача має бути завершена в термін не більше трьох тижнів з дня повідомлення таким споживачем про наміри змінити постачальника, за умови дотримання правил зміни постачальника, у тому числі обов'язку щодо здійснення повного остаточного розрахунку з попереднім постачальником.

В той же час, наявність спору між діючим постачальником і споживачем, який заявив про намір змінити постачальника, не є підставою для затримки у виконанні договору з новим постачальником (абзац другий пункту 2 частини другої статті 14 Закону).

Отже, Закон передбачає право споживача укласти договір з іншим постачальником, навіть якщо у нього з діючим постачальником залишаються неврегульовані питання погашення заборгованості за поставлений газ. Адже згідно з Законом обов'язок споживача щодо здійснення повного остаточного розрахунку стосується саме «попереднього постачальника», тобто постачальника, з яким договірні відносини вже припинені.

Слід зауважити, що такі остаточні розрахунки можуть проводитися також і на підставі судового рішення у разі, коли сторони не змогли досягти згоди стосовно визначення розміру заборгованості.

За таких умов ряд положень Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2496, а також Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2500, суперечать статтям 13 і 14 Закону.

Так, потребують приведення у відповідність до Закону норми абзацу четвертого пункту 1 розділу III і розділ IV Правил постачання природного газу, а також пункт 12 Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, які обмежують право споживача на вільний вибір постачальника. Зазначені норми, зокрема, неправомірно надають можливість діючому постачальнику в будь-який спосіб фіксувати прострочену заборгованість споживача, що унеможливорює його право укласти договір постачання природного газу з іншим постачальником.

Це також не стимулює нинішніх постачальників природного газу – збутових підприємств, афілійованих із операторами ГРМ, до своєчасного проведення розрахунків за використаний природний газ.

Для забезпечення подальшого розвитку ринку постачання природного газу необхідно невідкладно усунути зазначені перешкоди нормативно-правового регулювання шляхом підготовки і внесення змін до зазначених постанов НКРЕКП.

Порушене питання є дуже актуальним, особливо в даний час, коли Урядом опрацьовуються можливі варіанти скасування виконання функцій постачальників із спеціальними обов'язками, а значить і скасування державного регулювання цін у зазначеній сфері.

Тому питання створення належних умов для забезпечення відкритості ринку постачання природного газу, зокрема для населення і релігійних організацій, потребує нагального вирішення.

Оскільки ці питання безпосередньо зачіпають інтереси Кабінету Міністрів України, але їх вирішення стосується виключно компетенції НКРЕКП, прошу звернутися до зазначеної Комісії для їх комплексного і оперативного врегулювання, насамперед шляхом внесення відповідних змін до регуляторних актів НКРЕКП.

З повагою
Народний депутат України

Тетяна ЧОРНОВОЛ